

VORNANKORVEN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS)

Tuulivoimaosayleiskaavan vireilletulon yhteydessä laaditaan MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS):

- *esitellään kaavan laatimisessa noudatettavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmät*
- *kerrotaan kaavoituksen päätavoitteet, suunnittelun eteneminen ja alustava aikataulu sekä*
- *kuvataan kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnitteluprosessin kuluessa.

1 Vornankorven tuulivoimapuistohanke

Hankkeesta vastaavana toimiva Ilmatar Pielavesi Vornankorpi Oy suunnittelee Vornankorven tuulivoimapuistoa Pielaveden kunnan ja Kuopion kaupungin alueelle Iso-Pangan ja Petäjäjärven väliin sekä Murto-Pajusen ympäristöön Iso-Pangan eteläpuolelle. Hankealueen koko on noin 3 200 hehtaaria, joista Kuopion puolella noin 600 ha. Hankealue on pääosin metsätalousaluetta.

Koko hankealueelle suunnitellaan enintään 18 uuden tuulivoimalan rakentamista, joista 5 tulee Kuopion puolelle ja 13 Pielaveden puolelle. Kuopion puolelle suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on korkeintaan 335 metriä. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on noin 7–10 MW ja kokonaisteho koko hanka-alueen osalta arviolta noin 120–180 MW.

Hankkeen sähkönsiirtoa varten hankealueelle rakennetaan sähköasema. Hankealueella tuotettu sähkö on alustavien suunnitelmien mukaan tarkoitus siirtää Savon Voima Verkon 110 kV sähköasemaan, joka sijaitsee hankealueen pohjoispuolella ja kokonaisuudessaan Pielaveden kunnan puolella.

2 Suunnittelun tavoitteet

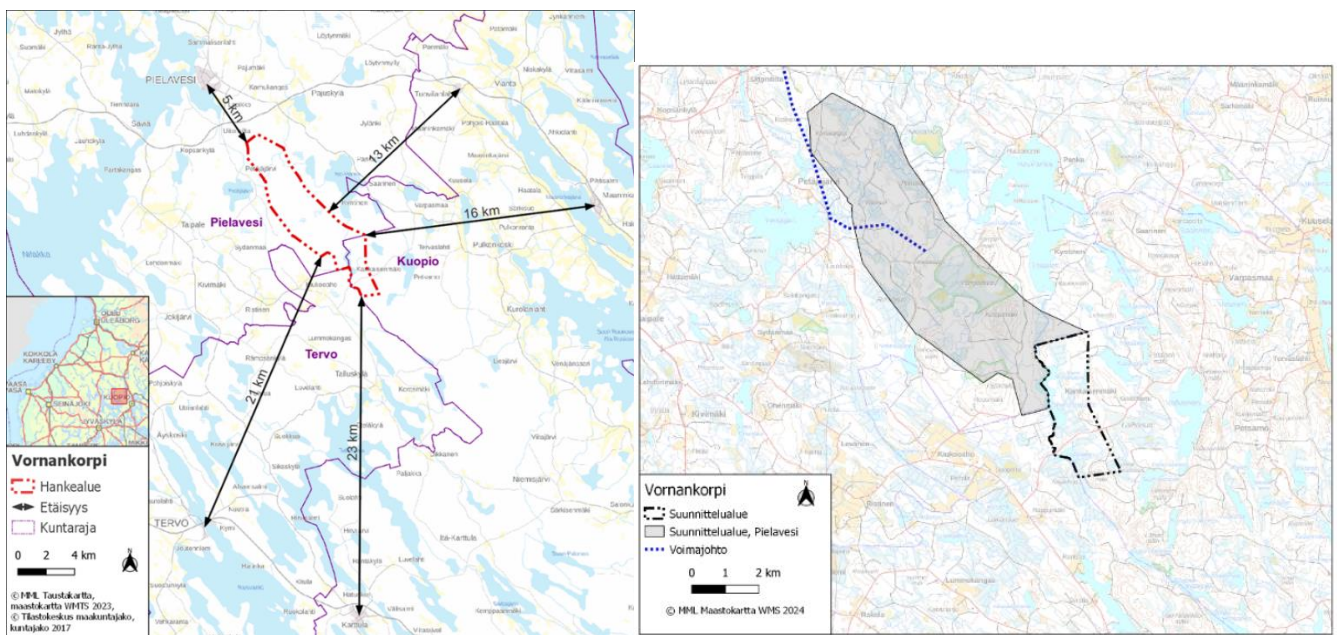
Tuulivoimaosayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa suunnitellun viiden voimalan käsittävän tuulivoimapuiston rakentaminen Kuopion kaupungin alueelle. Tuulivoimapuisto muodostuu tuulivoimaloiden lisäksi niitä yhdistävistä rakennus- ja huoltoteistä, maakaapeleista ja sähköasemasta.

Yleiskaavan suunnittelun tavoitteena on ohjata tuulivoimapuiston rakentamista luonnonympäristön ominaispiirteet ja ympäristövaikutukset huomioon ottaen sekä rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia haitallisia vaikutuksia lieventäen.

Yleiskaava laaditaan siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Kuopion kaupunginvaltuusto.

3 Suunnittelualueen sijainti

Suunnittelualue, jolle tuulivoimaosayleiskaava laaditaan, sijoittuu Kuopion kaupunkiin. Pielaveden keskustaajamaan on etäisyyttä noin 5 km ja Tervon keskustaajamaan noin 21 km, Karttulan taajamaan 23 km ja Maaningan taajamaan 16 km. Kaavan vaikutusalue on varsinaista suunnittelualueetta laajempi. Suunnittelualueen sijainti ja alustava rajaus on esitetty kuvassa 1. Suunnittelualueen rajaus on alustava ja se tarkentuu kaavaprosessin edetessä.

Kuva 1 ja 2. Hankealueen sijainti ja rajaus (Pielaveden puoli hankealueesta harmalla).

4 Suunnittelun lähtökohdat

4.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualue on pääosin metsätalouskäytössä. Suunnittelualueella on jonkin verran metsätieverkostoa. Lähin suurempi tie on kantatie 77 (Maaningantie) noin 11 km suunnittelualueesta pohjoiseen.

Suunnittelualueen ympäristö on pääosin harvaan asuttua maaseutumaista asutusta sekä metsätalousaluetta. Suunnittelualueetta lähin pienkyläasutus sijaitsee Pulkonkosken ympäristössä, noin 9 kilometrin etäisyydellä idässä.

Suunnittelualue sijoittuu korkeustasolle +125...+189 (N2000). Suunnittelualueen korkein kohta sijaitsee alueen eteläosassa Kaijanmäen alueella, ja matalimmat kohdat länsiosassa Murto-Pajusen alueella, jonne maanpinta viettää. Suunnittelualueelle sijoittuu Murto-Pajunen, Huosiainen ja Pieni-Kankainen -järvet sekä lampi, jolla ei ole nimeä. Hankealueen luoteisraja kulkee Murtosjokea pitkin. Lounaisrajalla kulkee Huosiaispuuro.

Tuulivoimaloiden maa-alueet ovat yhtiöiden ja yksityisten maanomistajien omistuksessa. Hanketoimija laatii tuulivoimaloiden rakentamisen mahdollistavat maanvuokrasopimukset alueen maanomistajien kanssa.

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

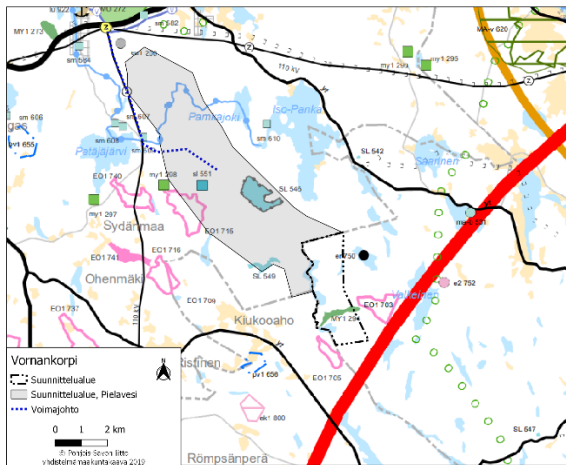
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon ja niitä tulee edistää myös tuulivoimapuistojen yleiskaavoituksessa. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat seuraavia asiakokonaisuuksia:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

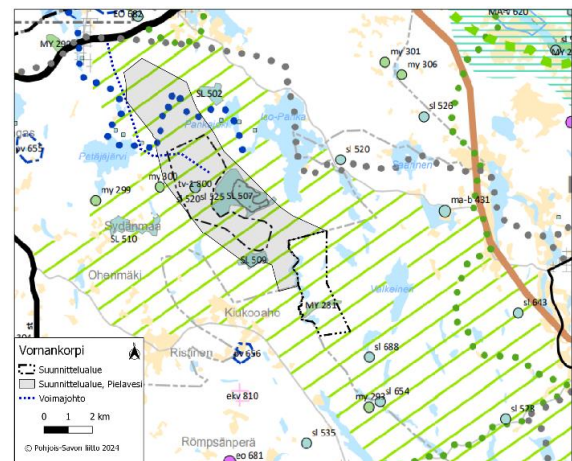
4.3 Maakuntakaava

Hankealueella on voimassa 5 maakuntakaavaa: Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava, Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava ja Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaihe.

Suunnittelualueen tai sen läheisyydessä on osoitettu seuraavat aluevaraukset tai muut merkinnät: Turvetuotantoon soveltuva alue (EO), viitostien kehittämisvyöhyke, luonnonsuojelualue (SL), Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue, maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), muinaismuistokohde (sm), luonnonravintolammikko (er) (kuva 3)

Kuva 3. Ote Pohjois-Savon yhdistelmämaakuntakaavasta (Pohjois-Savon liitto). Hankealueen alustava raja-alue mustalla katkoviivalla ja Pielaveden puoli harmaalla.

Kuva 4. Ote Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:n ehdotuksesta. Hankealueen alustava raja-alue mustalla katkoviivalla ja Pielaveden puoli harmaalla.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe (Ehdotus)

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe on parhaillaan valmisteilla. 2. vaiheen kaavaehdotus oli nähtävillä 16.1.–23.2.2024.

Suunnittelualueeseen tai sen lähialueeseen kohdistuu laajat metsäpeitteiset alueet (vihreä viistorasteri), maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), Luonnonsuojelualue (SL) ja tuulivoimapotentialinen alue (tv). (Kuva 4)

4.4 Yleis- ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Pielaveden kunnan puolella on voimassa Itäosan rantayleiskaava (hyv. 22.10.2018 § 40) ja Nilakan ja kunnan eteläosan rantaosayleiskaava (hyv 15.11.2010 § 51).

4.5 Suunnittelualan läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet

Vornankorven hankealueen läheisyyteen sijoittuvat suunnitteilla olevat Junnunmäen tuulivoimapuisto (hankevastaava Wpd Suomi Oy) (noin 7 km), Tervasuon tuulivoimapuisto (Tuulikolmio) (noin 6 km) Muntterinkankaan tuulivoimapuisto (Ilmatar Energy Oy) (noin 31 km), Löytänän tuulivoimapuisto (ABO Wind Oy) (noin 28 km), Vuorimäen tuulivoimapuisto (ABO Wind Oy) (noin 36 km) ja Kangasjärven tuulivoimapuisto (Neoen Finland Oy) (noin 49 km), sekä luvitusvaiheessa oleva Honkamäen tuulivoimapuisto (Enersense Oy) (noin 35 km).

Muut tuulivoimapuistohankkeet otetaan huomioon vaikutusten arvioinnissa siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia arvioidaan voivan aiheuttaa.

5 Selvitykset ja vaikutusten arviointi

5.1 Mitä selvityksiä tehdään?

YVA-menettelyn yhteydessä on tehty vuoden 2023 aikana seuraavat inventoinnit ja selvitykset, jotka palvelevat myös laadittavaa osayleiskaavaa. Selvitykset vastaavat yleisiä, tuulivoimayleiskaavoja varten laadittavia selvityksiä.

Laadittavat/laaditut selvitykset:

- Arkeologinen inventointi
- Pesimälinnustoseselvitys
- Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi
- Pöllöselvitys
- Päiväpetolintuuseselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuuton tarkkailu
- Lepakkoeselvitys
- Kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointi
- Liito-oravainventointi
- Viitasammakkoeselvitys
- Muiden luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien tai muutoin arvokkaan eläinlajiston elinympäristöjä ja esiintymispotentiaalia havainnoidaan muiden selvitysten yhteydessä

Tehtävät mallinnukset:

- Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
- Melu- ja välkemallinnukset

Kyselyt:

- Asukaskysely
- Metsästäjähaastattelut

Kaavoituksen yhteydessä ei lähtökohtaisesti suunnitella tehtävän uusia selvityksiä. Uusia, täydentäviä selvityksiä tehdään, mikäli voimalapaikkojen, tiestön tai sisäisen sähkönsiirron sijoittelussa tapahtuu YVA-menettelyn jälkeen siirtoja alueille, joita ei YVA:ssa ole selvitetty.

5.2 Miten vaikutuksia arvioidaan?

Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta käytössä oleviin perustietoihin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja huomautuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Merkittävien tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Vornankorven hankkeen ennalta arvioidut painopistealueet vaikutustenarvioinnille ovat maisemavaikutukset, luontovaikutukset sekä vaikutukset ihmisiin, elinkeinoelämään ja aluetalouteen. YVA- ja kaavoitusprosessien aikana arvioidaan myös hankkeen suhdetta yleiskaavoitusta ohjaaviin suunnittelutasoihin.

Tuulivoimaosayleiskaavan vaikutusten arviointi perustuu pääsääntöisesti YVA-menettelyn yhteydessä tehtyihin vaikutuksen arviointeihin sekä kaavoitusprosessin aikana lausuntojen, muistutusten sekä sidosryhmäyökentelyn kautta esille tulleisiin vaikutuksiin.

6 Osallistuminen ja vuorovaikutus

6.1 Ketkä ovat osallisia?

Osallisia ovat ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:

- kaavan vaikutusalueen asukkaat
- yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- virkistysalueiden käyttäjät
- kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
- tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt kuten luonnonsuojeluyhdistykset
- elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
- erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset, kunnan hallintokunnat ja lautakunnat
- viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

Edellä mainittuja ovat esimerkiksi:

- asiaan liittyvät Kuopion kaupungin hallintokunnat ja yksiköt
- Tervon kunta
- Pielaveden kunta
- Ilmatieteen laitos
- Itä-Suomen aluehallintovirasto (AVI)
- Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
- Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
- Luonnonvarakeskus (Luke)
- Metsähallitus
- Metsäkeskus
- Pohjois-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Savon liitto
- Pohjois-Savon pelastuslaitos

- Puolustusvoimat
- Väylävirasto
- Digita Oyj
- DNA Oyj
- Elisa Oyj
- Finavia Oyj
- Fingrid Oyj
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Kuopion kauppakamari
- Kuopion Energia Oy
- Kuopion Sähköverkko Oy
- Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry
- Kuopion riistanhoitoyhdistys
- Lintuyhdistys Kuikka ry
- Maaningan riistanhoitoyhdistys
- MTK-Pohjois-Savo ry
- Pajusten metsästysseura ry
- Pielaveden metsäpojat ry
- Pielaveden riistanhoitoyhdistys ry
- Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry
- Pohjois-Savon kylät ry
- Pohjois-Savon metsänhoitoyhdistys
- Pohjois-Savon riistakeskus
- Ristiskylän erästäjät ry
- Savon Voima Oyj
- Suomen Erillisverkot Oy
- Telia Finland Oyj
- Tervon riistanhoitoyhdistys

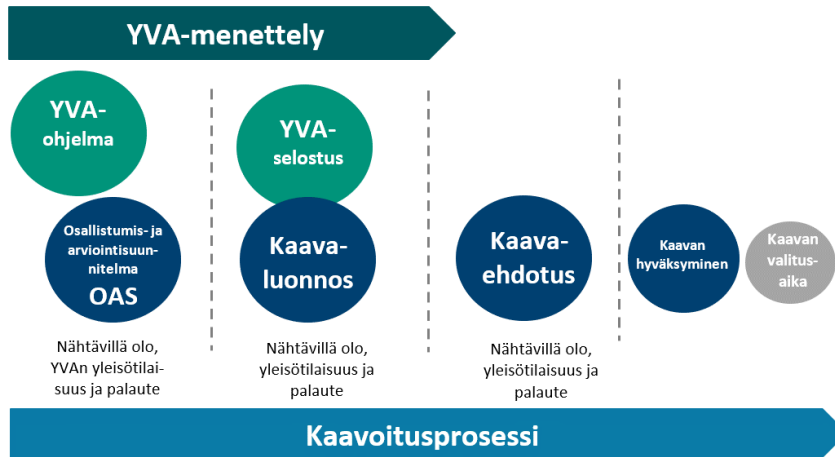
6.2 Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tärkeä osa tuulivoimaosayleiskaavan laadintaa. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyissä selvityksissä on huomioitu yleiskaavoituksessa tarvittavat selvitystarpeet, jolloin yleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta.

Vornankorven tuulivoimahankkeessa YVA-menettely on tullut vireille YVA-ohjelman nähtäville asettamisen yhteydessä 7.8.2023. YVA-menettelyn aineisto on luettavissa ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/vornankorpituulivoimaYVA.

YVA- ja kaavaprosesseihin liittyviä tiedotustilaisuuksia tullaan yhdistämään siten, että hankkeesta kiinnostuneet voivat tiedotustilaisuuksissa saada tietoa hankkeen, YVA-menettelyn ja kaavoituksen etenemisestä sekä siitä, miten YVA-menettelyn yhteydessä tehdyt selvitykset otetaan huomioon hankesuunnittelussa ja kaavoituksessa.

Kuvassa 5 on kuvattu kaava- ja YVA-prosessien eteneminen.

Kuva 5 Kaavio YVA:n ja kaavaproessin yhteensovittamisesta.

6.3 Osallistuminen

Osayleiskaavan vireilletulosta sekä kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävilläolosta tiedotetaan Kuopion kaupungin internet-sivuilla, Kuopion kaupungin virallisessa ilmoituslehdessä (Viikkosavo) sekä muissa tarpeelliseksi katsotuissa paikallislehdissä (Paikallislehti Sisä-Savo ja Pielavesi-Keitele). Lisäksi kaava-alueen maanomistajia ja lähialueen maanomistajia kahden kilometrin säteellä hankealueesta tiedotetaan kirjeitse.

Nähtävilläoloaikoina osalliset voivat esittää mielipiteitään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS) ja luonnosaineistosta sekä jättää kirjallisia muistutuksia kaavaehdotuksesta. Ehdotusvaiheessa muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, sekä kaavaluonnos ja kaavaehdotus asetetaan nähtäville Kuopion kaupungin internet-sivuille ja kaupungin ilmoitustaululle Valtuustotalon aulaan (Suokatu 42). Kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävilläoloaika on 30 vuorokautta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä 31.5.-30.7.2024.

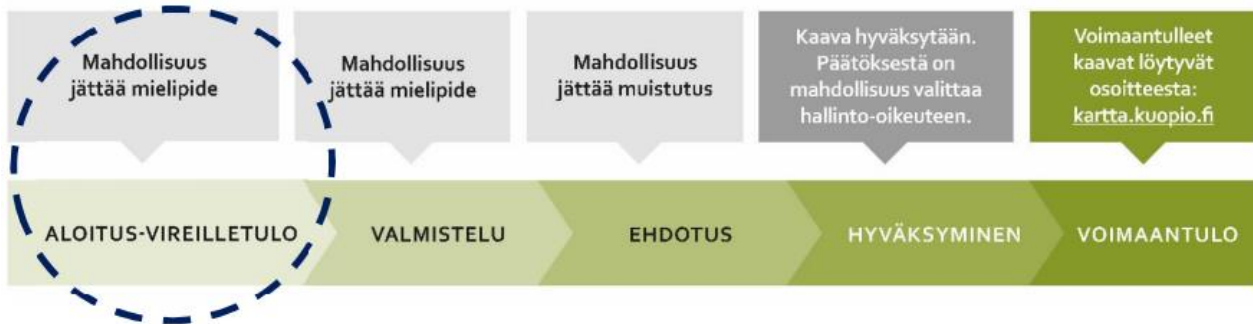
Kaava hyväksytään kaupunginvaltuustossa. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan Pohjois-Savon ELY-keskusta, Pohjois-Savon liittoa ja niitä, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet. Valtuuston tekemästä hyväksymispäätöksestä on mahdollisuus valittaa hallinto-oikeuteen. Kaava tulee voimaan kuulutuksella, joka julkaistaan Kuopion kaupungin internetsivuilla.

Hankkeen aikana järjestetään yleisötilaisuudet OAS-, luonnos- ja ehdotusvaiheessa aineistojen nähtävilläolojen aikana. Kaavahankkeen etenemistä voi seurata myös kaupungin internetsivuilla <https://www.kuopio.fi/yleiskaavoitus/>.

Tähän osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kohdistuvan palautteen voi toimittaa kaupunkisuunnittelupalvelujen asiakaspalveluun (Suokatu 42) tai kaupunkisuunnittelupalvelujen strategiseen maankäyttöön. Kirjalliset mielipiteet voi lähettää sähköpostilla kaavoitus@kuopio.fi tai osoitteeseen Kuopion kaupunki, strateginen maankäyttö, PL 1097, 70111 Kuopio. Sähköpostin otsakkeeseen tai kirjekuoreen merkintä ”Vornankorven tuulivoimaosayleiskaava”.

7 Tavoiteaikataulu

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä	6 / 2024
Yleiskaavan valmisteluvaihe	kesä –loppuvuosi 2024
Yleiskaavan ehdotusvaihe	alkuvuosi 2025– kevät 2025
Yleiskaavan hyväksymisvaihe	kesä-syky 2025

8 Kuka valmistelee?

**Kuopion kaupunki/
strateginen maankäyttö**
Suokatu 42 A, 2. krs
PI 1097 70111 Kuopio
www.kuopio.fi

Tiia Hyypiä
kaavoitusinsinööri
puh. 044 718 5410
tiia.hyypia@kuopio.fi

Kaavaa laativa konsultti:

FCG

FCG Finnish Consulting Group Oy
Microkatu 1 70210 Kuopio
www.fcg.fi

Timo Leskinen, DI
puh. 040 508 9680
timo.leskinen@fcg.fi

Tuulivoimapuistohankkeesta vastaava:

ILMATAR

Ilmatar Pielavesi Vornankorpi Oy
Kanavanranta 1, 00160 HELSINKI
www.ilmatar.fi

Sanni Kontinen
Hankekehityspäällikkö
p. 040 675 6088
sanni.kontinen@ilmatar.fi